

Jubilejno 30. republiško srečanje Osnovna šola na Slovenskem

 Martin Uranič

Čeravno nas srednjeveški pregovor uči, da vse poti vodijo v Rim, so poti ravnateljic in ravnateljev slovenskih osnovnih šol vsaj tistega deževnega jutra, 12. aprila 2019, vodile nekoliko bližje, in sicer na Bled, natančneje v Rikli Balance Hotel, streljaj stran od turističnega gorenjskega jezera, kjer se je ob 8.30 pričnelo že 30. republiško srečanje Osnovna šola na Slovenskem v organizaciji založbe Didakta.

Udeleženke in udeleženci so kot običajno svoja vozila navsezgodaj povečini parkirali na hotelskem parkirišču ter nato en za drugim vstopali v predverje hotelske dvorane Arnold, kjer so se na dogodek registrirali, pri tem pa so jih na stojnicah že pričakovali različni razstavljalci s svojimi ponudbami za osnovne šole.

Po registraciji so se slovenski šolniki, ki so se tudi letos zbrali v lepem številu, najprej pozdravili s stariimi znanci in stanovskimi kolegi. Nekateri izmed njih so na hitro spili še jutranjo kavo, nato pa skupaj z ostalimi udeleženci vstopili v veličastno razgledno dvorano Arnold, na zadnji strani katere se je izza dežnih kapelj bohotil pogled na najzanimivejše turistične točke kraja: na Blejski grad, Blejsko jezero ter na blejski otok s cerkvijo Matere Božje. Opremljen s seminariskim gradivom se je vodstveni kader slovenskih šol posedel za vnaprej pripravljene mize in jubilejno trideseto srečanje OŠ na Slovenskem se je lahko pričelo.

Kmalu po pol deveti uri je vse zbrane v dvorani nagovoril idejni vodja in organizator seminarjev Rudi Zaman, ki tovrstna letna srečanja pripravlja že od

samega začetka, nato pa besedo prepustil predavateljem in predavateljici, ki so se s svojimi predavanji zvrstili v naslednjem vrstnem redu: dr. Kristijan Musek Lešnik, dr. Sebastjan Kristovič, Marko Juhant, mag. Domen Petelin, Nina Babič ter dr. Aleksander Zadel.

Kaj bi spreminjali v osnovni šoli?

Prvi je tako pred mikrofonom stopil dr. Kristijan Musek Lešnik, psiholog z dvajsetletnimi izkušnjami na področju vzgoje in izobraževanja, z uvodnim predavanjem *Kaj bi spreminjali v osnovni šoli?*. Musek Lešnik je spregovoril o pomembnosti šole za današnje otroke. Ti sicer resda mnogotera znanja lahko črpajo s svetovnega spleta, a jih brez mentorja/učitelja ne morejo postaviti v kontekst življenja. Kot pravi Musek, ni dovolj, da se koncept šole zaustavi pri tem, da je človek razumsko bitje, ter tako ves svoj trud vložiti v to, da bo šola vlagala v krepitev razuma, temveč je človek v enaki meri tudi čustveno bitje, bitje odnosov, duhovno ter nenazadnje tudi ročno bitje. Šola torej ni zgolj izobraževalna, temveč prav tako vzgojna ustanova. Vzgajati človeka

Vse je pripravljeno za začetek seminarja

pa pomeni, da mora otrok v šoli dobivati tako lju-bezen kot podporo, a tudi spodbudo ter še mnogo bolj *realne zahteve*. Noben računalnik ne ve, kakšen potencial ima človek, tudi nima noben računalnik čustvene inteligence. Slednjo pa ima učitelj oziroma učiteljica, ki mora od otrok vselej pričakovati realne rezultate, saj bo, kot je v zanimivi anekdoti izpostavil predavatelj, človekova storilnost pri opravljanju predpisanih nalog vselej najvišja, ko se od njega ne bo pričakovalo niti preveč in ne premalo, temveč ravno toliko, kot je zmožen, oziroma malenkost več, da se človek razvija naprej. In ravno ta malenkost več je tisto, kar lahko in tudi mora pri otroku zaznati le učiteljica oziroma učitelj, ki spremlja njegov razvoj.

Vzgoja – priprava otroka na življenje

Sledilo je predavanje dr. Sebastjana Kristoviča, direktorja Mednarodnega inštituta za psihoterapijo in uporabno psihologijo, z naslovom *Vzgoja – priprava otroka na življenje (skupna naloga staršev in šole)*. V njem je Kristovič spregovoril o zelo aktualnem vprašanju procesa vstopanja otrok v samostojnost in o tem, kakšno vlogo naj pri tem igra šola. Kot prvo je izpostavil zanko permissivne vzgoje, ki v vzgoji v ospredje postavlja otroka. Ko otrok vstopi v šolo, vse več staršev pričakuje, da bo šola ugajala vsem otrokovim željam, hkrati pa bo otrok po šoli obiskoval še vrsto obšolskih/obvrtčnih dejavnosti. Po mnenju Kristoviča pa takšna populističnost in prehitra vpotegnitev otroka v svet odraslosti (svet tekmovanja, dokazovanja in povzpentištva) vodi v generacijo z dolgočasenih, naveličanih in iztrošenih otrok ter mladostnikov. Problem tiči v tem, da otrokom vse ponujamo na pladnju, medtem ko so se še prejšnje generacije morale postopoma in same prebijati skozi dobre in slabe plati življenja. Danes pa prevladuje mnenje, da je treba otroka ubraniti pred vsem slabim. S tem pa mu odvzamemo tudi priložnost, da se bo nekoč v prihodnosti znal s problemi soočati sam.

Nujne spretnosti učiteljev za nove generacije učencev

Po drugem predavanju je v preddverju sledil odmor za kavo in pogostitev z rogljiči ter sadjem, nakar je na odru besedo prevzel naslednji predavatelj, specialni pedagog za motnje vedenja in osebnosti, Marko Juhant. V predavanju z naslovom *Nujne spretnosti učiteljev za nove generacije učencev* je Juhant spregovoril o tem, da sodobna šola ni sinonim sodobni tehnologiji, temveč je sodobna šola mnogo več. Dobra šola ni boljši računalnik in več računalnikov ter s strani ministrstva izobraženi IKT-učitelji. Tudi ni dobra šola, če se učiteljica ali učitelj ne dotakneta svojih učencev. Če ne vplivata nanje z osebnim odnosom, potem lahko sicer rečeta, da sta diplomirala, pravi Juhant, nista pa upravičena, da o sebi govorita, da sta učitelja. Juhant je svoje

dr. Kristijan Musek Lešnik

predavanje zaključil s petimi točkami, s katerimi je z napotki za boljšo šolo nagovoril zbrane ravnateljice in ravnatelje: 1) Ukinite projekte, uvedite pouk. 2) Bodite vodja, ne manager. 3) Peljite kolektiv na izlet v zgodovinsko Grčijo, da bodo spoznali, kaj se bo zgodilo z vsemi mogočnimi stebri. 4) Minister ima najbrž krajši mandat od vašega. 5) Ravnatelj, ki nima res rad svoji učencev (= učiteljev), ne bo nikoli dosegel nič posebnega in trajnega.

Šolstvo in pravo

Četrty v vrsti je zbrane v dvorani nagovoril mag. Domen Petelin, šolski pravnik in zdaj že stalni pisec Didaktinih prispevkov *Šolstvo in pravo*. V predavanju *Analiza relevantne sodne prakse nad upravnimi postopki v osnovnih šolah* se je Petelin sprehodil skozi nekatere konkretne relevantne primere odločitev sodišč v primerih upravnih sporov zaradi odločitev organov osnovne šole v okviru vo-

dr. Sebastjan Kristovič

Marko Juhant

denja upravnih postopkov po določbah Zakona o splošnem upravnem postopku in Zakona o osnovni šoli. Ravnateljicam in ravnateljem je podal nekaj konkretnih praks sodišč pri upravnih sporih glede ugovorov na oceno, ponavljanja razreda brez soglasja staršev, odloga začetka šolanja ... Predavanje je bilo v času, ko starši vse bolj tudi s pravnimi sredstvi pritiskajo na odločitve šole, za udeležence zelo zanimivo, morda celo malenkost prekratko, saj je predavatelja prekinil odmor. Petelin je zato na vprašanja posameznih udeleženk in udeležencev odgovarjal tudi še po koncu svojega predavanja. Glede na zanimanje udeležencev za pravne teme morda na tem mestu velja še enkrat omeniti, da bralci in bralke *Didakte* lahko Petelinove pravne nasvete in preglede šolskega prava najdete v stalni rubriki Šolstvo in pravo, tudi v tokratni številki (str. 70).

Obvezna kremšnita

Sledil je enourni odmor za kosilo, ki so ga udeleženkam in udeležencem postregli v hotelski restavraciji. Kot se na Bledu seveda spodobi, je pri tem hotelsko osebje goste za posladek postreglo s tradicionalno blejsko kremno rezino – 'kremšnito'. Po kosilu je napočil čas še za zadnjo kavo, nato pa sta sledili zadnji dve predavanji jubilejnega 30. srečanja *Osnovna šola na Slovenskem*.

Vodja kardela

V popoldanskem delu srečanja je pred mikrofonom prva stopila Nina Babič, šolska svetovalna delavka in voditeljica seminarjev *Familylab Slovenija*. Babič je v svojem predavanju spregovorila o nekaterih podobnostih med starševskim vodstvom in značilnostmi vodenja razreda oziroma šole kot celote, ki jih je odkrila med prebiranjem knjige Jesperja Juula *Vodja kardela*. Pri tem je predava-

teljica izpostavila, da zanjo izraz kardelo pomeni skupino različnih posameznikov s skupnimi cilji, ki se trudijo v skupini živeti in ne samo preživeti. Takšna definicija pa tudi že ustreza šolskemu kolektivu, na čelu katerega je ravnateljica ali ravnatelj. Zanimiva je bila tudi raziskava, ki jo je Babič izvedla med 130 šolniki, v kateri so morali navesti 3 ključne lastnosti vodje. Največ šolnikov je navedlo, da so to empatičnost (40 odgovorov), pravičnost (39) ter odločnost in poštenost (27). Sledili so nepristranskost, strokovnost, doslednost in zanesljivost, dobre organizacijske sposobnosti itd. Predavateljica je nato v nadaljevanju predavanja podajala napotke, kako tem zahtevam kot vodja v najvišji meri tudi zadostiti, za konec pa na dušo vseh zbranih položila misel, da naj dober vodja vselej naredi tudi nekaj v smeri dobrih odnosov, dialoga in treninga empatije.

Motivacija ali samomotivacija

Kot zadnji je nato najbolj vztrajne v dvorani nagovoril še dr. Aleksander Zadel, direktor Inštituta za osebni razvoj Corpus, Anima, Ratio. Dr. Zadel je kljub nekoliko nehvaležni vlogi zadnjega govorca po napornem dnevu uspel prebuditi dvorano s svojim motivacijskim interaktivnim predavanjem z naslovom *Motivacija ali samomotivacija (učitelja, ravnatelja in učenca)*. V njem je Zadel najprej predstavil bazično premiso predavanja, in sicer, da je prav vsak izmed nas vselej motiviran, da bi se počutil dobro in bil zadovoljen, nato pa to premiso poskusil združiti s konkretno prakso človeškega

mag. Domen Petelin

dr. Aleksander Zadel

delovanja (v šolskem prostoru). »Zakaj jemo,« se je glasilo eno izmed vprašanj. Ne zato, pravi Zadel, ker smo lačni, temveč da bi se nasitili. Opazite nianso v odgovoru? Stvari počnemo, da bi se dobro počutili. Toda, če nadaljujemo pri isti prispodobitvi, »da bi se nasitili«, še ne zadostuje, da v rokah držimo sendvič, to je le *sredstvo* za nasitjenje, kajti poleg sredstva moramo posedovati tudi *védenje*, kako s sredstvom ravnati – v tem primeru, kako sendvič pojesti. Tako je z vsako rečjo v življenju, tudi z delovnim procesom v šoli. Počutimo se dobro, ko nekaj naredimo dobro. Če je delovno mesto *sredstvo*, potem nas le-to lahko osreči le, če ga oplemenitimo z ustreznim *védenjem*. Seveda to ne pomeni, da pri tem ne delamo napak, temveč da se trudimo biti najboljši v okviru svojih zmožnosti, saj le to prinese zadovoljnost v šolskem ali katerem koli drugem poklicu.

Za konec

Ura je kot bi mignil poskočila na pol peto, jubilejno 30. srečanje ravnateljic in ravnateljev slovenskih osnovnih šol pa se je približevalo svojemu koncu. Udeleženske in udeleženci so si še enkrat lahko ogledali ponudbe oglaševalcev v preddverju, se rokovali s svojimi znanci ter starimi prijatelji, se nato posedli v svoje avtomobile in nazadnje polni dobrih vtisov in motivirani za nadaljnje delo odpeljali na vse strani Slovenije proti svojim domovom. Kot so naknadno pokazale ankete, je bila organizacija seminarja po mnenju udeležencev kot prejšnja leta zopet vrhunška, prav tako so si odlično oceno zaslužili tudi predavatelji, pri čemer sta bili še posebej izpostavljeni predavanji dr. Kristoviča in dr. Zadela. Udeleženci so tudi izkazali zanimanje, da bi bilo v prihodnje na seminarju še več primerov sodne prakse in pravnih nasvetov.

Ob tej priložnosti se založba Didakta vsem udeleženkam in udeležencem še enkrat zahvaljuje za udeležbo na seminarju, v želji, da se tudi v prihodnje srečamo na tradicionalnem dogodku *Osnovna šola na Slovenskem* in tako še naprej skupaj soustvarjamo boljšo šolo! Za tiste, ki vas tokrat ni bilo, pa le prijazno povabilo, da se nam pridružite v prihodnje leto. Ne bo vam žal!

Nina Babič